

## Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.  
Félévre . . . 5 » — »  
Negyedévre . . . 2 » 50 »  
Egy óra . . . — » 85 »  
Egyes szám ára 4 kr.

## Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.  
a kir. ítélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

## Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.  
a kir. tábla átellenében,  
hová a lap szellemi részé-  
illető minden közlemény in-  
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

## Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

# PÉCSI FIGYELŐ

## POLITIKAI NAPILAP.

### Mire jó a közösügy?

Pécs, 1897. november 23.

Az a világraszóló bölcs alkotás, mit hatvanhetes kiegyezésnek hívnak, recseg, ropog minden ízében s maga alá temetés-sel fenyeget mindenkit, aki még görcsösen kapaszkodik belé s ilyenek — elég különös módon — sokkal többen vannak nálunk, mint odaát Ausztriában, mintha bizony annak nem Ausztria, hanem mi látnók hasznát.

De hát belédisputálták annak idején a nemzetbe, hogy a Deák Ferenc műve olyan bölcs alkotás, amelyre a magyarok büszkének lehetnek, pedig maga Deák Ferenc is másképp csinálta volna meg, ha szabad kezet engednek neki. Bizonyítja ezt az 1861-iki felirat, a melytől 1867-ben eltért s a Bécsben élénk szabott korlátok között rendezte be alkotmányunkat a hogy éppen lehetett. Arról persze mindenki szabadon alkothatja meg a maga véleményét, vajjon bölcs dolog volt-e a negyvennyolcas alkotmányunk olyan korlátait elfogadni Kónigrätz után, a melyeket elvetettünk 1861-ben.

Deák Ferenc és társai azonban már belefáradtak a küzdelembe s megcsinálták a közösügyes kiegyezést, nem mintha abba valami nagyon szerelmesek lettek volna, hanem abban az optimisztikus reménységben, hogy ez lesz az a szilárd alap, a melyen lábainkat megvetve lassan és foko-

zatosan mégis csak kivivhatjuk teljes állami önállóságunkat.

A következőzés megmutatta, hogy ez csak hiu reménység volt, mert az alkotmányunkba becsempészett közösség idő folytán olyan területekre is kiterjedt, a melyekre nézve a hatvanhetes kiegyezés közösséget nem ismert. De hát ez nem is lehetett másképp, mert maga az egész kiegyezés hamis alapon épült fel. Annak megteremtői csak azért fogadták el, mert a tiszta perszonál uniót nem sikerült kivívniok s oportunistának tartották helyette megelégedni azzal, a mit kaptak.

Persze ezt nem ismerték be őszintén, mert ezzel nem nagy lelkesedést keltettek volna, hanem erőszakos módon belemagyarozták a pragmatika szankcióba a védelem közösségét, noha abból a dolog természete szerint csak a védelem kölcsönös volta következik, a mi nem szükségképpen igényli a hadsereg, a külképviselet közösségét.

S éppen azért, mert ezt a közösséget a pragmatika szankcióból mindeneket megnyugtató módon következtetni nem lehet, ez a magyarozat idővel egészen háttérbe is szorult s ma már a monarchia nagyhatalmi állásából folyó szükségszerűségnek hirdetik, a honnét már csak egy lépés választ el a birodalmi egység egyedül üdvözítő voltának elismerésétől, mert könnyű lesz kimagyarozni, hogy ez az egység jobban kedvez a nagyhatalmi állásnak, mint a dualizmus, mely utóvégre is az

erők bizonyos megoszlását vonja maga után.

Állami önállóságunk kivívása szempontjából tehát elhibázott dolog volt bele-menni a közösügyes kiegyezésbe, mert az nem lépcső a perszonál unió felé, hanem lejtő, melyen a végleges beolvadás örvényébe süllyedünk.

De vajjon bölcs dolog volt-e, mint államszövetségi forma, a célba vett közös védelem megerősítése szempontjából? Hát valaki bölcs dolognak tartja a szövetséges társak között a háboruszkodásnak állandósítását, akkor a bölcsességnek ezt a fogalmát a hatvanhetes kiegyezés teljesen ki-meríti, mert ha egész emberöltőn át teljes békeességben élünk is a világ valamennyi nemzetével, ez a bölcs törvény kényszerít rá, hogy szövetséges társunkkal tíz évről tíz évre mindig megújítsuk az élet-halál harcot, nem ugyan a dicsőségért, hanem a kenyérért, a melyet egymás kezéből kiütni iparkodunk.

Már a negyedik ilyen háborút vivjük most a bölcs törvény rendeletéből s ugyan-csak beletanultunk már, hogyan szilárdít-suk meg ezen a réven szövetségünket, mert minden egyes kiegyezési háboruban fokozott elkeseredéssel nézünk farkasszemet kedves szövetségesünkkel, aki a maga részéről szintén elveszítene szíves örömet minket egy kanál vízben. Csak ideiglenes intézkedésről van egyelőre szó, a meglevő állapotoknak egy évre való meghosszabításáról s mégis milyen nyájaskodással hozzák

### A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

#### Egy tarasconi ember kalandja a másvilágon.

— Mistral Frigyes. —

Jarjaye, tarasconi hordár, meghalt és így igen természetes, hogy a másvilágra költözött. Tágra meresztett szemekkel nézte azt az örök hazát, mely kimeríthetlen terjedelmű, sötét, mint az éjszaka és félelmet gerjesztően titokzatos. A mi emberünk nem tudta, merre menjen. Csakugy vacogtak a fogai a félelemtől és elkezdett tapogatózni: ime fal! Ez szerencsés felfedezés volt. Most már a fal mellül nem tágitva, kezeivel azon tapogatóva haladt előre. Hosszu tévelygés után egy kis világosságot pillantott meg, de még jó távolságban. Megkönnyebbülve sietett hát arra felé, ahol bizony igen jó helyen járt volna, mert az volt az ur Isten ajtaja.

Jarjaye becsengetett. Csin! Csin!

— Ki az? kérdé szent Péter.

— Én vagyok!

— Ki az az én?

— Ej no! Jarjaye, az ebugattát!

— Jarjaye, Jarjaye? Tarasconból?

— Az hát! Még pedig személyesen.

— De te kötni való! kiálta szent Péter, hogy mersz te ide szemtelenkedni a mennyország ajtajára, te, ki husz év óta nem mondtál egy Miatyánkot; te, ki az Úr mennydörgéséből is gúnyt űztél, azt mondtad, hogy kugliznak az angyalok; te, ki pénteken és szombaton megetted a zsírosat, azzal a kifogással, hogy a testnek semmi köze a lélekhez, meg, hogy nem az a bűn a mi bemegy a szájon, hanem a mi azon kijön; te, ki mikor imádságra harangoztak, ahelyett, hogy keresztet vetettél volna magadra, mint az jó keresztényhez illik, azt kiabáltad: »Huzzad, huzzad, ma a kezében, holnap a nyakadban«; te, ki ha szegény apád az Isten haragjával fenyegetett, azt felelted: »A jó Isten? Régen meghalt már az, aki azt látta«; te, ki ugy káromoltad az Istent és ugy káromkodtál, hogy az embernek minden szál haja az ég felé mered a hallatára, aztán még te mersz az Úr ajtaján csengetni?!

Szegény Jarjaye olyan zavarba jött ettől a különben jól megérdemelt dorgálástól, hogy alig merészelt valamit felelni:

— Igaz, igaz, mondá, nem tagadhatom. Bűnös vagyok, nyomorult bűnös vagyok. De ki az ördög gondolta volna, hogy így megcenzuráznak halálom után. Hibáztam, bevalom; ahogy ettem, igyam rá. De legalább nagy szent Péter, engedd meglátogatnom nagybátyá-

mat, hogy elmondhassak neki egyetmást, ami legujabban történt Tarasconban.

Nagybátyádat? Micsoda nagybátyádat?

— Na hát az én Máté bátyámat, aki valóságos szent életű ember volt.

— Máté bátyád! Jobb ne is beszélsz róla! Száz évre purgatoriumra van ítélve.

— Teringettét! száz évre? Hát aztán mit vétett?

— Hogy mit vétett? Emlékszel, hogy ő szokta vinni a körmenetnél a nagy keresztet. Egy alkalommal egy csomó pajkos fickó összebeszélte, hogy fölbozzantják. Az egyik elkiáltja magát:

— Hej, Máté bácsi mit visz kend?

Egy kissé odább egy másik kérde:

— Máté bácsi mit visz kend?

Aztán egy harmadik, negyedik, ötödik fordult hozzá ugyanazon kérdéssel, elannyira, míg végre türelmetlen lett, megfedkezett a tiszteletről, melylyel annak tartozott, akit vitt, dühösen rájuk kiáltott:

— Hogy mit viszek? Ha téged vinnék, nagy szamarat vinnék.

És erre a türelmét vesztett embert elöntötte a vér és mérgében megütötte a guta.

— Hát akkor ereszd be Dorottya nénemhez.

— Dorottya nénéd! Az a pokolban lehet, mert itt senki sem ismeri.

javaslatba Ausztriában ennek az egy évi provizoriumnak az elfogadását.

A Reichsrath költségvetési bizottsága a meghosszabbítandó mostani állapotot szörnyű sérelmesnek tartja Ausztriára s a végleges kiegyezésre nézve a késhegyig menő küzdelmet helyezi kilátásba ennek gyökeres megváltoztatására, mert Magyarország gazdasági viszonyai az utóbbi években rendkívül fellendültek s így a kiegyezés végleges megújításánál a kormánynak kötelessége leendő energikus és céltudatos föllépésével Ausztria érdekében Magyarországot kvótáját felemelni.

Hogy ennek a sérelmes állapotnak az ideiglenes meghosszabbítását az osztrák költségvetési bizottság mégis javaslatba hozza, annak egyedüli oka az, hogy különben Magyarország kilép a vámközösségből, már pedig bármilyen károsak voltak is az 1887-ben hozott megállapodások az osztrák érdekeknek, de ezek a megállapodások az osztrák iparnak mégis előnyösebbek voltak, mint a milyen a vámsorompó lenne.

Nos nagy jó uraim ott a kormánypárton, önökre ugyan rápírtottak az osztrák kollegák. Önök az önálló vámterület felállítását mindig azzal ellenezték, hogy az roppant hátrányos lenne ránk nézve Ausztriával szemben, s íme most az osztrákok hivatalosan publikálják, hogy inkább meghosszabbítják a rájuk nézve állítólag felette sérelmes kiegyezést, csak fel ne állítsuk ellenük a vámsorompókat, mert a vámközösség nekik sokkal nagyobb előnyököt biztosít, mint a mennyit a szerintük igazságtalan kvóta mellett veszítenek.

De hát tudták ezt önök már régén s azt is tudják, hogy sokkal jobb lenne úgy közjogilag, mint gazdaságilag önállóan berendezni a háztartásunkat, mint folyton civakodni a közös ügyek fölötti egyezkedésekben, de Bécsben kiadják önöknek a parancsot, hogy ennek így muszáj lenni, mert ott nem adják fel a Gesammtmonarchie ideáját, a melyet a hadsereg, a

diplomácia, a vámterület egységével tartanak fel. E mellett az önök dualizmusa csak cifra játékszer, a melylyel idehaza elmulathatnak addig, míg az összbirodalom fenti három közös szervét készségesen táplálják, de államosdi játékokon jóízűt mosolyog az a külföld, a melynek egészen más fogalmai vannak az állami önállóságról.

Ne hazudják tehát, hogy önöknek tetszenek a közös ügyek, hanem rukkoljanak ki már egyszer az igazsággal, hogy fentartják azokat azért, mert Bécsből úgy parancsolják.

## Hirek.

Pécs, 1897 november 23.

### Helyi érdekű krix-kráxok.

— Emlékezés az előkről —

Sokan nagyra vannak a népkönyha javára eszközölt gyűjtés eredményével. Mások keveslik az elért sikert.

Erre is rá lehetne mondani azt a régi szellemes viccet, a mit két tudós egymás között megeresztett, — csak hogy itt más variációban:

— Nagyon vékony könyvecske lenne abból, a melyben a népkönyhára adakozók nevei és adományai lennének megörökítve, de, — szól a másik: —

— Lexicon-terjedelmű köteteket lehetne közölni azon hazafiakról és honleányokról, akik — (legyünk mérsékelték a kifejezésekben!), — akik elfelejtkeztek adakozni a népkönyhára.

Hallom, hogy az automáta, akarom mondani: anatómia, vagy hát — az ördög ismeri ki magát a sok diakos szóból! — hogy azt mondja: autonómia gyűléből nem lesz semmi eredmény. Hogy milyen fán terem az anatómia ezt magam sem tudom. Az autonómiával maga az esztergomi főhegedüs sincs tisztába. Ámde az automatát ismeri még az abécés gyerek is.

Azt mesélik a rossz nyelvek, az urak huncutsága az egész manipuláció! A zurak a a papok vagyonát akarik elvönni, de ezek nem engedik. Olyikak Ferenc József császár személyes jogaiba akarnak avatkozni. De ez sem enged a 48-ból — akarom mondani a 67-ből. A mi marad a kevés jogból és a több kötelességből az mind a — rongyos cibileké.

— Mit csinálsz? kérdé szent Péter meglepetve.

— Vakít a világosság, felelé a tarasconi sunyin mosolyogva. De légy nyugodt, mihelyt benn lesz az orrom hegye, rögtön megállok.

Szent Péter rögtön átlátott a szítán, hogy be van csapva. Azért, miután a befurakodott látogató különböző felkiáltások által jelét adta bámulatának, csodálkozásának és elragadtatásának, mégis megkisértette kiküldeni.

— Azt hiszed, szólítá meg a tarasconit, én ráérek itt az ajtót tartogatni?

— Soha se fáradj; ha van valami elintézni valód, csak eredj a dolgokra. Ki tudok én magam is menni, ha ki akarok. Nekem nincs miért sietnem.

— Aha barátom! de nem úgy áll ám az alku.

— Istenem, szent ember, ne epekedj kérlek. Még érteném, ha itt szükében volnánk a helynek, de itt abban éppen nincs hiány.

— De kérlek, eredj ki, mondá szent Péter boszankodva, ha a jó Isten erre találna jönni, nem tudom mi lenne.

— Végezz vele a hogy tudsz. Én részemről itt igen jól érzem magamat, bizony nem mozdulok egy tapodtat sem.

Bedobunk az automatába egy tiz fillérest, kapunk érte két krajcár értékű — mézes-madzagot!

Ugy mesélik titkos és nyilvános helyeken, hogy a helybeli tanítók még most sincsenek megelégedve a fizetésükkal.\*

Nó! ilyen telhetetlen népség! Akárhány-nak több van, mint a törvényes legkevesebb (diákul: minimum). Ez pedig kerek egész 300 forint, ird 600 korona, olvasd 30 ezer krajcár és mond: 60.000 vagyis hatvanezer fillér! Még kimondani is sok ilyen mesés nagyságu összeget, — hát még megkapni! És még több köllene nekik!? Ki látott, hallott, szagolt, izelt és tapintott ilyent világéletében? Borzasztó népség!

Ad vocem! az abécésekről tollam hegyére csuszszant az u. n.: — drágasági pótlék — kérdése. Azt mesélik a torony alatt, hogy a városi tisztviselők és hivatalnokok kapnak 25-öt és a tanítók 10-et. Később meg arról sügtak-búgtak, hogy a toronyalattiak kapnak 20-at, a tanítók egy része 10-et és a többi — semmit. (De ez utóbbit folyó értékben nyugtató és stempli nélkül.)

Attól tartok, hogy addig csürik-csavarik a dolgot a fiók-Aidingeristák, míg aztán az ő földébeliek kapják meg a 10-et és a tanítók a — huszonötöt — de más értelemben. A tanítóknak amilyen jó barátjai pipálnak ott a torony alatt, lehet, hogy ez is lehet. (Kérem! ne tessék mosolyogni. Nagyobb dologban is csináltak már — ugyancsak ott a torony alatt — társadalmi színműből cirkuszba való bohóságot.)

Kezdek hinni az ujkori csodákban. A héten két borkereskedő pincéje előtt azon rettenetes látomány került testi szemeim elé hogy ott telt hordókat szállítottak le a pincébe. Edddig csak azt láttam, hogy a borkereskedők pincéiből ki-visznek. Hogy be is visznek, ezt nem hittem.

Ámbár, hogy a *»be«*-ben tiszta viz volt-e vagy *spiritusz*, — erről nem volt — szerencsétlenségem meggyőződni.

Kell még több helyi érdekű krix-kráx? Lesz még bőven minden tajtából — torkig, nyakig.

»Jön még békára dér, hogy a kutyának is nyakig ér!«

**Dr. Azaky.**

\*) Pedig már 5 év óta 21-szer javították a fizetésüket. Vigyázzanak, mert — fucs lesz! (Szedő inas.)

— Szent Péter tükön állt. Nem tudta mihez kapjon. Végre felkereste szent Ivót.

— Szent Ivó, te jogtudós vagy, kérlek, adj egy jó tanácsot.

— Akár kettőt, ha tetszik.

Szent Péter elmondta neki a baját.

— Egy jó ügyvédet kell keresned — mondá szent Ivó, aztán azt a Jarjaye-t az isteni törvényszék elé idézteted és majd rendőri karhatalommal eltávolítják.

— Furcsa tanács. Hol vegyek én ügyvédet a mennyországban?

Szent Péter már majd kétségbeesett, midőn megpillantotta szent Lukácsot, ki látva szent Péter dult arcát, sietve jött feléje és érdeklődve kérdezte tőle, talán megint rossz fát tett a tüzre és az Úrtól egy kis dorgatóriumot kapott? Szent Péter elpanaszolta neki is, hogy járt.

— Hová való az az ember? kérdé szent Lukács.

— Tarasconi.

— Tarasconi? Várj csak egy kicsit. — Hisz ez könnyű dolog lesz. Én, mint az állatok pártfogója és toreádorok védszentje, gyakran ellátogatok Camargue síkjaira: Arles, Boancaire, Tarascon, Nimes. Ismerem azon vidék lakosait és tudom mi a gyengéjük. Majd meglátod.

## Napirend 1897. november 24-én.

**Naptár:** szerda, november 24. — Róm. kath.: Ker. János. — Prot.: Krizogón. — Görög-kel. (nov. 12.) Alam. János. — Zsidó: March. 29. — Nap két 7 óra 4 perckor; nyugszik 3 óra 57 perckor. — Hold két 7 óra 24 perckor reggel; nyugszik 3 óra 33 perckor délután. Ujnold délelőtt 10 óra 20 perckor. Hold van a fölkelésben délután 4 órakor.

**Időjárás:** hőmérséklet 2 Celsius fok meleg; légnyomás 754. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint enyhe idő várható, jelentékeny csapadékok nélkül.

**Színház:** Salvini felléptével »Hamlet.«

— **(A Pécsi „Petőfi“ jótékony asztaltársaság)** folyó hó 25-én esütörtökön a malom-utca 15. sz. alatt levő Petőfi-üdvözlőben szavalattal és táncal egybekötött zártkörű Alakuló-Ünnepélyt rendez. A zenét *Korody Károly* zenekara szolgáltatja. Belépti-díj személyenként 30 kr. Kezdeté esti 8 órakor. Egyszerű toalette kéretik.

— **(Katalin-napi vásár.)** Ma ért véget a Katalin-napi országos vásár, és így konstatalható, hogy általában véve kielégítő volt, ámbar a ruházati cikkek elárúsítói panaszkodnak, hogy még nem lévén elég hideg az időjárás, kevesebbet adtak el, mint ha nagy hideg lett volna. Legnagyobb volt a forgalom szarvasmarhakban, a miből csak a tegnapi nap folyamán 950 átírás történt, aminő egy vásáron régóta nem esett meg. Vásáros nép különben nagyon sok volt, csak hogy a kereslet nem volt olyan nagy, mint a kínálat.

— **(Lőgyakorlat.)** Puskaropogástól volt hangos ma az öreg Mecsek. Az 52-ik gyalodezred legénysége tartott ott lőgyakorlatot, a mely az utolsó volt ebben az évben s melyben már a regruták is résztvettek. Egész nap folyt a lőgyakorlat s a közlekedés el volt zárva, nehogy kárt tegyenek valamelyik arra járó gyalogos vagy fuvaros pasasér között. A lőgyakorlat csak a késő délutáni órákban ért véget, mikor bakaink fáradtan és porosan tértek haza a kaszárnyába.

— **(A forgalom akadályai.)** Tegnap, a vásári nagy forgalom dacára is, a siklósi-utcai vasuti átjárónál — mint azt az ügyeletes rendőr ma reggel jelentette a kapitányságnak — este 7 órától 9 óráig le volt

Aztán intett egy sereg jókedvű, pufókósképű angyalnak, ki éppen arra repült.

— Kicsikék, szóla nekik, közelebb hívjátok őket, hallgassatok jól ide, hogy mit kell tennetek. Menjete a mennyország tulsó részére, aztán szaladjatok nagy kiabálva az ajtó felé, mintha látnátok egy csapat marhát a bikaviadalra hajtani, hogy hó te ne! hó! Az ökrök! A bikák! Hó te! Hó!

És úgy lön. Az angyalkák leszálltak és nagy tolongva siettek az ajtó felé, folyton kiabálva a megrendelt szokat:

— Hó! Hó! Az ökrök! A bikák. Gyorsan! már nyitják a szinkör kapuit.

Szegény Jarjaye nem tudott ellenállni.

— Micsoda! Hát itt is vannak bikaviadatok?

És rohant a kis angyalkák után.

Puff! a boldog mennyország ajtaja becsapódott utána. Szent Péter hamar rátolta a nagy fareteszt, aztán kiszólt a kémlyukon:

— Na Jarjaye, mondá gunyosan, ott kinn ugy-e tágosabb?

— Bánom is én már! felelte Jarjaye egykedvűen, de legalább igaz lett volna az a bikaviadal.

És ezzel eltűnt a nagy ürben.

Franciából fordította  
*Kovács Julia.*

bocsájtva a vasuti sorompó s a kocsiknak egész tömege torlódott fel az utca végén, várva, mikor lesz szabad az ut. A rendőrkapitányság ugyan hivatalból át fog irni a pécsi forgalmi főnökségnek, hogy intézkedjék, miszerint legalább vásáros időben ne legyen ily órákig tartó akadály a nagy forgalom előtt, de mi külön is felhívjuk a főnökség figyelmét e tarthatatlan állapotra, mert az a közönség érdeke ellen van, hogy a vasuti átjáró előtt órákig veszítse az idejét, csak azért, mert a vasuti örnek ugy tetszik, hogy — bár jó negyedórai időközökben jár arra akkor egy-egy kapcsoló szakasz — lebocsájtva tartsa órákon át a sorompót, míg a pályatest is éjszakai álmára nem tér?!

— **(Pályázat.)** A pécsi kir. ítélőtábla kerületében több, 500 frttal ségélydíjazott joggyakornoki állás van üresedésben. Pályázatok 15 nap alatt adandók be a pécsi kir. ítélőtábla elnökségéhez.

— **(A „Szombatosok asztaltársasága“)** Szigetvárott szombaton este tartotta meg táncal egybekötött hangversenyét, melylyel fényes tanujelét adta, hogy napról-napra szilárdabb és szilárdabb lesz, életképessége folyton nő és ennél fogva a kezdetben egy kevés érdeklődés e fiatal és nemes célu egyesület iránt mindinkább erősödik és növekedik. A »Korona« szálloda fényesre kivilágított termeiben igazán szép számu és mondhatni intelligens publikum foglalta el a helyeket és várták a művészileg összeállított műsor kezdetét, mely sok élvezetet, oly sok élvezetet ígért a jelenlevőknek. Nyolc óra után főtisztelendő Nagy Béla és *Oesterreicher* Adolf léptek nagy éljenzések között az emelvényre. A »Havasi kürtöt« mutatták be oly szabatos előadásban, oly mély érzéssel, hogy a hatás, melyet előidézt, óriási volt. Majd *Rechnitzer* Sarolta k. a. és *Gyuka* Emil gyönyörködtették megható és ügyes előadásaikkal a publikumot. »Hypnotizmus« kettős jelenetet adtak elő, mely egészen lebilincselte a hallgatóság figyelmét. Ép ily nagy hatást ért el *Wlasics* Irma k. a. és *Kozáry* Ede. cimbalmon és hegedűn előadott »Zene gyöngyök« által. Majd a »Magyar Ábránd« *Ridley* Kohnétól került sorra, *Krizsán* Ferencné urnő zongorán, *Reiter* M. József hegedűn és Nagy Béla fuvolán való összhangzatos fülbemászó előadásában. Ezután *Hoffmann* Rózsa k. a. lépett a pódiumra, zajos tapsvihar és éljenzések között, »Erjhez menjek« című magánjelenetet adta elő eredetien, művésziesen, igazán gyönyörködtetően. Ezután *Rechnitzer* Sarolta k. a. »Asszony szeretnék lenni« c. magánjelenetet adta elő a töle már megszokott eredetiséggel és nagy hatással. A pattogós magyar népdalok következtek most, melyet oly szívesen hallgat a közönség, főkép mikor *Csizsár* József adja elő. Zongorán *Krizsán* Ferencné urnő kísérte ép oly kedvességgel és szabatossággal. *Csizsár* énekszámairól elég volna annyit mondani és a szigetváriaknak nem is kellene több kritika, mint hogy *Csizsár* József énekelt, mely pótol minden főbb dicséretet. Végül *Maar* »Sonatá«-ját adták elő *Krizsán* Ferencné urnő zongorán és *Reiter* M. József ur hegedűn, mely a közönséget óriási tapsviharra és élénk éljenzésre sarkalta és ez az utolsó pont igazán

méltó befejezése volt ezen minden ízében sikerült műsornak. Majd a cigányra jutott a sor, ő vette most át a szerepet és húzta a vig nótákat, húzta a talpalá valót kivilágos kiviradtig. Mindkét négyest 30—30 pár táncolta.

— **(A csillagos ég.)** A kik elmulasztották a mult heti csillaghullást megfigyelni, könnyen pótolhatják ezt az e heti éjjeleken, a mikor a »Biellidák« raja fog megjelenni. Mondják, hogy ezek a meteorok egy elzúllott üstökösnek, a Biela-féle üstökösnek a szétszört maradványai s valószínű, hogy tényleg ugy is van. Legelőször 1872 november 27-én jelentek meg ezek a hullócsillagok és *Flammarion* azt írja róluk az »Astronomie populaire«-ban, hogy ugy estek a meteorok, mint a hópehelyek és erősen a mesterséges tűzijátékra emlékeztettek. Ez a csillaghullás esti 7 órától reggeli 1 óráig tartott. Más tudósok is megfigyelték ezt az érdekes tüneményt. Rómában *Secchi* atya 14.000 meteort számlált. *Moncalieriben* 33.400-at, Anglia egy pontján 10.600-at láttak. Mindnyájan az ég egy pontjából az *Androméda*-csillagzat »Gamma« nevű csillaga tájékából látszottak eredni. Különben a csillagos égen kevés érdekes tünemény lesz láthatóvá a következő hetekben. A Jupiter az éjnek második felében most igen kedvező körülmények között figyelhető meg a Szűz csillagzatában, körülbelől 1 fokkal délnyugatra a *Gamma*-csillagtól. A Jupitert nemrég több csillagvizsgálón figyelték meg és rajzolták le; így *Antoniadi* készített a minap remek Jupiter-rajzokat. A megfigyelések mind azt bizonyítják, a mit már többször állítottak, hogy tudniillik ez az óriás világ, mely földünknel 1300-szorta nagyobb, fejlődésének igen kezdetleges stádiumában van még. Az egyenlítő táján a forrongó anyag óriás sebességgel kering, szintugy a felette elterülő légáramlatok. Mint *Deslandres* Párisban, *Belopolsky* Oroszországban és *Keeler* Amerikában egymástól teljesen függetlenül megállapították, a Jupiter egyenlítőjének minden pontja másodpercenként 12.500 métert tesz meg. A Neptun dec. 12-én jut oppozícióba a nappal. Állása tehát igen kedvező s minden kisebbfajta látcsővel is látható lesz a *Bika*-csillag képeben nem messze a »*Messier* 1« ködfolt nyugati oldalától. A *Vénusz* egyre közeledik a naphoz és nemsokára tökéletesen el fog tűnni. Most a *skorpió* csillagzatában található meg. Jövő hó 15-én 1 óra 17 perccel két fel előbb, mint a nap. *Merkur*, *Marsz*, *Szaturusz* és *Uranusz* nem figyelhető meg.

— **(Gyujtogatások.)** *Belvárdon Bogadics* Bálint szalmakazla gyanus körülmények között kigyuladt és le is égett. A gyanu odairányul, hogy a tűz gyujtogatás folytán keletkezett s épen azért a vizsgálatot meg is indították ez ügyben. Hasonlóan gyanus körülmények között támadt tűz a tolnamegyei *Tengődön* is, a hol *Szűcs* Terez háza és *Magyar* Imrénének a ház padlásán levő gabonája lett a tűz martalékává. A leégett ház igen rozzant állapotban volt, de biztosítva volt ugy az épület, mint a benneégett gabonamű is.

— **(A tolnamegyei muzeum.)** Gróf *Apponyi* Sándor lengyeli nagybirtokos és *Wosinszky* Mór szegzárdi esperes-plébános,

hirneves régész, buzgólkodására létrejött Tolnavármegye muzeuma. A muzeum rendezését Wosinszky Mór most végzi a szegzárdi főgimnázium épületében, a hol a gazdag muzeum ideiglenes elhelyezést nyert addig, míg a vármegye költségén külön új épületet nem emelnek számára. A vármegyei muzeumnak ajándékozta gróf Apponyi Sándor gazdag és értékes gyűjteményét, ugyszintén Wosinszky Mór is saját régiségeit, valamint a megyében elszórtan levő régiségeket is most mind beküldik a községek és egyesek, úgy, hogy Tolnavármegye muzeuma a leggazdagabbak egyike lesz az országban. Az elmúlt héten is igen sok műtárgyval és történelmi emlékekkel gazdagították a muzeumot. Hödl Andor szegzárdi tiszviselő a muzeumnak ajándékozta Bezerédj Istvánnak, a jobbágyok első felszabadi-tójának kardját, aki azt akkor adta át Hödl Andor édesatyjának, mikor a világosi katasztrófa után az újépületbe hurcolták.

— **(Vád alá helyezett lelkész.)**

A legutóbbi országgyűlési képviselő-választásnak, utójátéka lesz az a végtárgyalás, melyet a legközelebb tart meg a pécsi kir. törvényszék. Rathmann Boldizsár lelkészt a pécsi járás több választója vallás elleni vétség miatt panaszolta be. A törvényszék annak idején megszüntette a további eljárást, de a pécsi kir. ítélőtábla s vele egyértelemben tegnap a kir. kuria is elrendelte a vád alá helyezését.

— **(Öngyilkosság.)**

Kaposvárról jelentik, hogy Horváth Márton hentesmester ott föbe lötte magát. Tegnapra volt megidézve a a kaposvári törvényszék elé. Az eset igen érdekes. Ugyanis Horváth első felesége Csorba Ede ügyvédnél volt mint szobaleány alkalmazásban; ez időben veszett el Csorba pénzes fiókjából 1700 frt készpénz. Ennek megtörténte után a szobaleány fölmondott s kilépett Csorbák szolgálatából, hogy rövid idő múlva Horváth felesége legyen. Félévi együttlét után Horváthné súlyos beteg lett és fölvette az utolsó kenetet is. De csak nem tudott meghalni: újból papot hivatott, mert mint mondá: »nem tud meghalni, még valami furdalja a lelkiismeretét, ezt is meg akarja gyónni«. A káplán újra elment a beteghez, de ekkor már két tanu előtt is elmondta a súlyos beteg asszony, hogy ő lopta el Csorbák 1700 frtját és azt férjének átadta. Horváth annak idején tagadta, hogy a nejétől kapott volna 1700 frtot. Most lett volna ebben az ügyben a végtárgyalás, melynek eredményétől tartott és azért követte el az öngyilkosságot.

— **(Letartóztatott szocialista.)**

A szocialista elveket valló apostolok maguk vannak rajta, hogy lejárvák magukat. Most, hogy a hideg nem kedvez népgyűlések tartásának, a korcsmákban hirdetik elveiket. A bor azonban rendszerint a fejükbe száll s ilyenkor egy-egy Dantonnak, meg Robespierrenek képzelik magukat, — bár azt sem tudják, kik voltak azok. És botrányt csinálnak, felverik este az utcák csöndjét, s ha a rendőr ki akarja őket békíteni a nekik nem tetsző világrenddel, még nekik áll felebb és a hatósági közegnek is ellenszegülnek. Így tett tegnap este 10 óra tájban Gáspár István, felsőputurla-utcai lakos, ki egy társával a vásárból bandukolt részegen haza és orditozott. Mikor Fodor János rendőr rendreutasította, nem hallgatott.

— Én pécsi adófizető polgár és szocia-

lista vagyok. Nekem nem parancsolsz, te ingyenélő!

Felelt vissza s mikor a rendőr le akarta tartóztatni, neki ugrott és torkon ragadta. De a rendőr erősebb volt; egy társa is érkezett és kísérték az ipszét befelé. Az azonban megugrott az Árpád-utcán és elszaladt.

— Engem be nem kísérték!

Kiáltotta diadalmasan. De mégis bekisérték s ott aludta át az éjszakát a dutyiban. Ma délelőtt aztán kihallgatták és eleresztették s majd a bíróság fog vele végezni.

— **(Kapós ludak.)** Hiricsen Tóth József, ottani lakosnak, két kövérré hizlalt ludját ellopták ismeretlen tettesek. A káros bejelentette az esetet a csendőrségnek, nem tett így azonban egy másik esetben a meglöpött gazda. Ez az eset Pécsen a Klimó-utca 29. számú házában történt, honnan vasárnap este 7 óra tájban szintén elemeltek egy kövér ludat. Bizonyára valami a vásárra belátogatott tolvaj jómadár lopta el s azóta túl is adott rajta.

— **(Lába kelt egy kocsinak.)**

Élelmes tolvajok bebizonyították, hogy az egyszerű parasztkocsiból is lehet gőzmotoros kocsit csinálni, a mely akkor is megy, ha nincs is ló fogva elébe. Tengődön ugyanis ellopták Lőch József ottani lakosnak az udvaráról a kocsiját. Most a csendőrség kutatja, hogy miként kelt lába a kocsinak?!

— **(Cigányok a vásárban.)**

Minden vásárok elmaradhatatlan vendégnepe, a cigányság, tegnap este megpróbált egy kis parázs lopást a vásárban. Be se várták az éjjelt, hanem este 7 óra tájban már elemeltek egypár csizmát egyik sátorból. Egy rendőr észrevette a tolvajt s ráijesztett. Az eldobta a csizmát és elszaladt. Erre a rendőrség összefogdostatta a kóbor cigányokat, a vásárosok pedig meguk közül öt állítottak portékáik megőrzésére. S mégis megtörtént, hogy az éjszaka leple alatt ismét megkísérlettek egyszerre öt sátorban egy kis lopást. Vitték is a portékát, hanem ismét rajtakapták őket s hogy elmenekülhessenek, eldobták a lopott tárgyakat. Így hát kár nincs; de a tettesek sincsenek meg.

— **(Bakák, mint mezei egerek.)**

A hegybiztos ma feljelentést tett a rendőrkapitányságnál, hogy az 52-ik gyalogezrednek a sátortáborban lakó bakái közül egypár ismeretlen hadfi arra vállalkozott, hogy mezei egereknek csapnak fel és pusztítást visznek véghez a földeken. Így cselekedtek Glück Ferenc, Radocsay Györgyné és ifj. Végh András földjein s ott tetemes károkat okoztak az éjszaka. A rendőrkapitányság most átír az ezredparancsnokságnak, hogy a bakáknak tiltsa el, hogy a mezei egerek hatáskörébe avatkozzanak. Ugyis elvégzik azok jól a maguk dolgát. De legalább nem kell nekik fizetni. A hadsereg azonban épen most kér a hadügyminiszterium újabb milliókat s minek fizesse a nép a hadfiakat, ha azoknak más dolguk sincs, mint hogy a mezei egerek munkájába avatkoznak és segítenek nekik a vetéseket letarolni?!

— **(Verekedő péklegények.)** Konstantinovic István és Ladni József, bár egy ugyanazon helyen sütötték minél kisebbre a kiflit és zsömljét, még sem álltak egymással

jó viszonyban. Ellenkezőleg, mindig egymás ellen törtek s ennek az lett a vége, hogy most mindketten a kórházban vannak. Ugy történt ugyanis, hogy az este vasdarabokkal mentek egymásnak s annyira elverték egymást, hogy véresen rogytak össze. A rendőrség közbelépésén, csak ekkor szűnt meg a péklegények harca, kiket Tolnai Vilmos dr. kerületi orvos részesített első orvosi segélyben s aztán beszállították őket további ápolás végett a városi közkórházba.

— **(Gyufa a gyerek kezében.)**

Sepsén Novákovics Milivoj, ottani lakosnak, a szalmakazla leégett. A vizsgálat kiderítette, hogy a tüzet két kis gyerek, Bosnyák Sztipo hatéves és Lukács Obrád ötéves fiu okozta, a kik gyufával játszottak a szalmakazal közelében. A gyufát sorban gyújtogatták s egytől tüzet fogott a szalma s így keletkezett a tűz. A leégett kazal nem volt biztosítva s a károsult most a gyermekek gondatlan szüleire keresi kárát, mert azoknak hanyag szülői ellenőrzése okozhatta csak, hogy a fiuk gyufához jutottak és tüzet csináltak.

— **(Kátránytűz.)**

Ma délután fél-négy óra tájban Joó Kálmánnak indóház-utca 13. szám alatti házában tűz ütött ki. A tűz úgy keletkezett, hogy az udvar hátsó részén levő konyhában kátrányt forraltak s az a bográcsból valahogy kiömlővén, szétfutott a földön, fel a falra és az épület faalkotmányát lángbaborítással fenyegette. Szerencsére nem vízzel mentek neki, hanem homokot szórtak rá s így sikerült ártalmatlanná tenni, mielőtt nagyobb kárt okozhatott volna. Az óriási füstöt a toronyőr is észrevette; tüzet jelzett s a tűzoltók ki is vonultak. de már munkájuk nem akadt.

— **(Betörés.)**

Babarcon, folyó hó 18-án Neib Márton, jómódu parasztagazda házában vacsorára gyűltek össze a lakodalmas vendégek. Midőn ezek fél 11 óra felé a nagy korcsmába mentek fel táncra, Neibék éjjel felé nyugalomra tértek. Nemsokára ezután zörejt hallottak a házában s a pincénél; rosszat sejtve, kutatni kezdtek, s csakhamar tisztában voltak azzal, hogy rablókval van dolguk. Midőn erre Neibnek katonaviselt fia lármát csapott s fegyver után szaladt, a rablók az éj sötétjében, mielőtt kárt tehetek volna, ellillantak.

— **(Betörő fiu.)**

Gyukics Sztjevoné, bar. baáni lakosnő házában, mig nevezett távol volt, betörők jártak. A pincébe törtek be és onnan elemeltek hordókban 74 forint értékű bort. A káros az esetet bejelentvén a csendőrségnek, a nyomozás során kiderült, hogy a betörést az asszonynak saját fia, Gyukics Milan követte el, a ki Eszékről, a hol lakik, egyenesen abból a célból ment Baánba, hogy meglopja az anyját. A mi sikerült is neki; de nem sok öröme volt benne, mert a bort megtalálták eszéki házában s elkobozták, őt magát pedig bekisérték a dárdai járásbírósa börtönébe, hol most folyik ellene a vizsgálat.

— **(Sikkasztó póstás.)**

Herzog Miksa budapesti postatiszt — mint tegnapi lapunk táviratai közt megirtuk — 5300 frt elsikkasztása után megugrott. A budapesti rendőrség elrendelte a körözését s személyleírását megküldte a pécsi rendőrségnek is. E szerint a sikkasztó tótkomlói születésű, 30 éves, izraelita vallású; 175—178 centiméter magas,

hosszas arcu, fekete haju, tömött, vágott hajszu, orra balfelé hajló, nyult agyán négykrajcár területű kopaszág látható.

— **(A halottak fényüzése.)** Amerikában a halottak fényüzése lépést tart az élők fényüzésével s valamint az amerikai nábobok menyegzői öltönyeik és ünnepélyeinek fényével messze túlhaladják az európai fogalmakat, akképen felülmulják a vén Európát gyászszertartásuk esztelen pompájával is. Birmily hihetetlennek látszik is, az Egyesült-Államokban most épp oly nagy súlyt fektetnek a divatos és drága halotti öltözékre, mint a bál ruhára. Az ottani temetkezési vállalatok időközönként árjegyzékeket küldenek vevőikhez, melyekben szép színezett képek mutatják a legújabb divatu halotti ruhákat, feltűnő gyászruhákat, és elegáns koporsókat. A fiatalon elhalt leányokat a legdrágább bál tolettbe öltöztetve fektetik a koporsóba, sőt még füzöről, legyezöről és legdivatosabb frizuráról sem feledkeznek meg a szomorú szülők, kik különben épp oly gondot fordítanak saját gyászviselőikre is. Hogy a nagy pompa mellett az igazi kegyelet teljesen elvész, az mindegy a gazdag yankeeknek, csak a feltűnés el ne maradjon.

— **(Kihágási ügy.)** Rövid termetű, ellenben igen hosszú csizmájú magyar bátorodik be a szobába:

— Tarthatom szerencsémnek nagyságodban a hazai kihágások pártatlan bíróját üdvözölni?

— Valóban — feleli a kapitány.

— E tekintetben tehát örvendezésemet erőteljes kifejezésre juttatom s mellékesen felhívom uraságod figyelmét arra, hogy baloldali lámpája némi füstölési irányzatban rejlik.

— Tehát . . . véli a kapitány.

— Tehát — folytatja a férfit a csizmában — voltaképpen jelenlétem nem irányzandó, ámbar kivégzett tény, hogy panasztévésem e főnálló jogrend irányában irányadó. Én mint bár egyszerű munkása hazánk közügyeinek, irányadást teljesítene tekintetes ur, amidőn tisztelt feje figyelmét felhívom arra, hogy nekem lakásügyi viszontagságaim már a türethetlenség örvényébe merülnek. Tehát —

— Tehát — vélte a kapitány.

— Tehát — folytatta a férfit állandó helyzetben — tehát lakásviszonyom földelése voltaképpen jelenlegi helyzetemet óhajtas tekintetében eszményi nivóra helyezi. Így óhajtanám, hogy házi gazdám tekintetében némi erélyes eljárás fogarósítsassék, annál is inkább, mert ellenkező esetben kénytelen volnék ipari eszközeimmel venni magamnak elégtételt.

— Dikicsesél? — vélte a kapitány.

— Valóban — vélte a férfit.

— Ekkor tehát fogatosítom az intézkedést — vélte a kapitány.

— Körülményeimnek az leginkább megfelelő — felelte a kisdéd férfit s lábait kellemmel vervén a padlóhoz, az ajtóig távozott. Onnan még visszazólt:

— Reményeimben remélhetőleg üdvöt talállok?

— Valóban — felelte a kapitány s mi-

kor a férfit távozott, három és fél kilóval könnyebülten lélegzett föl.

— **(Hányan vagyunk?)** A statisztikusok megállapították, hogy 1897-ben a föld lakóinak a száma 1535 millió ember volt, ebből 378.6 millió, tehát a negyedrészt esik Európára. Európa lakosságából 28 százalék esik Oroszországra és 26 Németországra és az osztrák-magyar monarchiára. Az Észak-amerikai Egyesült-Államok 72.3 millióval, Amerika lakosainak több mint felét teszik ki.

— **(Le akarta löni.)** Pesch Lajos, laskói lakos, régi haragosa volt Bölcshöldi József, sepei lakosnak. Végre a napokban annyira vitte a boszuvágy érzete, hogy felkereste ellenségét a lakásán és ott egy forgópisztolyból rálőtt. A lövés nem talált; azonban a golyó a falról, hová ütődött, visszapattant és akkor úgy eltalálta Bölcshöldit, hogy az most sebesülve fekszik. A tettest feljelentették a bíróságnak.

— **(Aki ellenszegül a haderőnek.)** Csak a napokban ítélt Budapesten a bíróság egy leányzó felett, aki megszüktetett egy huszárt, civil ruhával várván kedvesét a kaszárnya közelében, mikor az átvette magát a falon. Igaz ugyan, hogy a szerelmes leány inkább a haderő iránti vonzalomból követte el bűnét, de hát a törvény törvény s a haderő elleni vétség miatt ítélték el. Ilyen esetben folytatja most a vizsgálatot a pécsi rendőrség is. Itt a delikvens nem leány, de legény, aki — mint tartalékos katona — erőnek erejével be akart menni a Krajcár-kaszárnyába, hogy ott szétnézzen. Mikor az őrség

szép legyen, míg a szive majd megszakad fájalmában. Hogyan volna erre képes? De azért ezt a kérelmet nem szabad megtagadnia.

Nyugodtan követte Myrát a nagy pompával bebutorozott boudoirjába anélkül, hogy ellenkezett volna. Egy bál ruhán kellett dolgoznia, amíg a Stanton-kastély örökösője a fiatal férjét vigasztalja mélységes gyászában.

A fényes selyem ruha, melyet finom csipke szegélyezett körül, mintha eltűnt volna a szemei elől, melyeken nagy könnycseppek ültek.

Stanci nem volt jelen. A szegény Madge nagyon árva és nyomorultnak érezte magát. Türelmesen hajolt a munka fölé, de azért az arcán meglátszott a nagy bánat nyoma. De Blanche és Myra, a kik a mai nap eredményeiről beszéltek, még rá sem néztek, bárha a beszédjük és minden gondolatuk Duncan és a fiatal örököső körül forgott.

— Tehát egyszer már alaposan tévedtél az életedben — mondta Blanche. Biztosíthatlak róla, hogy a dolgok mostani állása szerint még kilátás sincsen arra, hogy ez a házasság megtörténhessék.

— Azok, akik őt látták, azt állítják ugyan, hogy rendkívüli szép és kellemes ugyan, de hideg és fenhéjázó, akárcsak egy királynő — felelte újra.

— Hideg és fenhéjázó — ismételte Blanche. — Azt hiszem, nem így gondolkoznál, ha az elfogadó szoba ablakából láttad volna őt, mint én, amikor gyöngéden Duncan fölé hajolt. Biztosíthatlak róla, minden pillanatban vártam, hogy meg fogja csókolni őt.

A doboz, melyben a gyöngyház gombok voltak,

gyászomban. Barátságos meghívásukat, hogy az én szegény árva nővéremet magukhoz veszik, köszönettel elfogadnám, ha ma reggel nem kaptam volna táviratot Stanton Lénától, amelyben tudatja, hogy mrs. Martinnal eljön és a kis Mollyt pártfogása alá veszi.

Még egyszer köszönve barátságos meghívásukat és jószágukat, maradtam

kész hívük

Field Duncan.

A hölgyek annyira figyeltek a levél tartalmára, hogy nem is vették észre Madget, aki az ablakmélyedésben hangosan felsóhajtott a fájdalomtól és alig tudta visszatartani magát, hogy a földre ne roskadjon.

Csak hosszú idő múltán kezdte érteni a levél tartalmát. A fájdalomtól csaknem megőrült. Hallotta, hogy a hölgyek a Stanton Léna és Duncan nevét együtt emlegették. Duncanról beszéltek, aki a férje neki.

Madge vak és megkábult volt. Észrevétlenül hagyta el az egyik oldalajtón a könyvtárt és sietett ki a folyosóra.

Senkisem törődött vele, hogy mért fáj a szive oly nagyon. Ki gondolt volna azzal, hogy az arca fehérebb volt a fehér virágnál, melyek a kertben illatoztak, s a fájdalom, mintha éles követ ékeltek volna a szívébe, úgy kinozta?

Gyorsan haladt fölfelé a széles lépcsőkön, erősen a karfához fogzkodva, hogy mentől hamarabb érjen a szobájába. Minden lehetőséggel számot vetett utközben, csak azzal nem, ami történt. Azt hitte, hogy amint a szobába érkezik, azonnal összeroskad és meghal.

Már a szobájába érkezett. Bezárta maga után az

elébe állt, azt mondta, hogy ő tartalékos, neki joga van bemenni a kaszárnyába, sőt az őrséggel csaknem birokra ment. Lefülették hát és négy szuronyos baka kísérte fel a városházára, ahol előadta, hogy *Molnár* Mátyásnak hívják, szőkei lakos s 52-ik gyalogezredbeli tartalékos. Mint ilyen, szeretne volna egyszer a kaszárnyát belül is látni s azért tette, a mit tett. Most majd őt is haderő elleni vétés miatt vonja kérdőre a bíróság, pedig világos, hogy őt is a haderő iránti kíváncsiság keverte a bajba.

— (Jónás Jancsi és a fiumei politika.) A magyarellenes hangulat, egyre erősebb lesz Adria gyöngyében. Vasárnap este Ziglerné vendéglőjében, a hol a fiumei magyarok találkozni szoktak, a ház kezelője megtiltotta, hogy Jónás Jancsi pécsi cigánybandáját beeresszék muzsikálni. A ház, a hol Ziglerné vendéglője van, a községi takarékpénztáré, a mely városi intézmény. És így megesett Jónás Jancsiékkal — a mi talán még soha — hogy nem engedték őket muzsikálni s most méltán okolhatják ezért a fiumei politikát.

**Ezüst és chinaezüst** étszerek, gyűrűk, órák, monogrammok megvésését, mindennemű vésnői munkát, bélyegzők, pecsétnyomók és kautsuk-bélyegzők kiállítását meglepő szépen és jutányosan megszámítva végzi Schönwald Imre vésnök és ékszerész Pécsen, Király-utca Hattyu-épület.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

## Művészet, irodalom.

○ **Nagyon szép asszony.** Tegnap másodszer adták ezt a kacagató francia vigjátékot, mely a franciáknál oly kivételes és ritka esetben használt jellemkomikumon alapszik. Az előadást kis közönség nézte végig, de ez most is a könyezésig kacagott *Andorffy* kifegyhatatlan mókáinak, ki mellett *Hevesi* is igen szép sikert aratott. *Szohner* Olga kedvesen adta a címszerepet s kitűnő volt *Delli*, *Bihari*, *Bognár* és *Borbély* is. Sőt a többiek is jól játszottak s az előadás — ritka gördülékenységével — már féltizkor véget ért. (→)

○ **Magyar könyvtár.** Szerkeszti: Radó Antal. Kiadja Lempel R. (Wodianer F. és Fiai.) Irodalmunkban a könyv terjedését sokféle körülmény akadályozta meg. Alig félszázaddal ezelőtt a magyar könyvnyomtatás és könyvkiadás sokkal kezdetlegesebb állapotban volt, semmint az olcsóság egyengette volna útját. Szerény volt a külseje és a tartalom sem mindig tette kedvelté. De ma már nagyot haladtunk. A mint esiszólódott tartalma, azon módon változott meg külseje tetszetőssé, szemrevalóvá. Megnövekedett a magyar könyv számban is, mert hisz manapság egy hónap-

ban jelenik meg annyi, mint Emich és Heckenast idejében egy esztendőben. Most hosszas várakozás után megteremtette végre a Lempel R. (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedő cég a magyar Reclam kiadást. Kötetenként 15 krajcárral fogja árulni a hazai és külföldi irodalmak klasszikus és modern termékeinek legjavát abban a vállalatban, melyet Magyar Könyvtár címen megindított és melynek szerkesztését egyik kitűnő irónkra, Radó Antalra bízta. A Magyar Könyvtár 1. száma Katona remekművét, a Bánkbánt adja új lenyomatban, 2-ik kötete Guy de Maupassanttól való. Az Elbeszéléseket Tóth Béla fordította, azzal a mintaszerű gondnal, melyet tőle már megszokott a magyar közönség. A modern francia mellett nagyon jól megfér a klasszikus Berzsenyi, akinek válogatott ódái töltik be a 3-ik számot ugyancsak magyarázó jegyzetekkel kísérve. Coppée követi őt A kovácsok sztrájkja és egyéb elbeszélő költemények című kötetével, az 5-ik szám újra egy klasszikus magyar munka, Kisfaludy Károly pompás vigjátéka a Kérők, melyhez ugyancsak Beöthy Zsolt irt értékét kellőleg méltató bevezetőt. Sipulusz, az örök jókedvű Sipulus nevetet meg a Humoros tárcákkal, míg Edmondo de Amicis a modern olasz irodalom egyik legrokonszenvesebb alakja, egy Tóth Béla fordította hosszabb munkával: A borral jutott be a vállalatba. Zrinyi Szigeti veszedelme (8. szám) nem jelenhetik meg elégszer, hogy ne csodáljuk korára való hatástalanságát és szerkezetbeli kitűnőségeit, a

ajtót és határozatlanul állt a szoba közepén s gondolkozott, tisztán visszaidézve ama szavakat, melyeket hallott.

— Vagy rosszul hallottam volna? kérdezte újra önmagát. Álmodtam volna mindezt? Vagy egyáltalán véve lehetséges-e, hogy Stanton Léna ide jöhessen? — abba a házba, amelybe nekem kellene bevonulni? Istenem ne hagyj el! Léna azért jön, hogy Duncant, az én férjemet vigasztalja.

És szinte maga elé képzelte a szép, barna arcot, amint fölfeje hajol, látta, amint fehér, ékszerekkel megpakott kezét a vállain nyugtatja és mikor hizelegve simítja félre homlokáról a haját.

— Most az én helyem az ő oldala mellett volna — folytatta tovább.

Mélyen a szívébe vésődött az a hang, mely azon férfinak, akit az életénél is jobban szeretett, a nevét kapcsolatban említette a Stanton Lénáéval.

— Óh! Duncan, én kedvesem! — kiáltott föl — tovább már nem tudom elviselni. Az életem napja leáldozott a homályba és a fekete gyász éjszakájába. Én kedves férjem, nincsen már sem erőm, sem bátorságom, hogy ezt elviselhessem. Gyáva vagyok erre. Nem tudok lemondani rólad. Elváltan élünk ugyan egymástól, de az Isten előtt házastársak vagyunk.

Hirtelen hallotta, hogy a Duncan kastélyában a harangok ünnepélyesen megcsendülnek és a fák koronáin közt a ház bejárata előtt halvány arcot pillantott meg. Az illető mélyen lehorgasztotta a fejét. A másik, a büszke, hideg arc pedig fölfeje hajolt, éppen úgy, amint az előbb elgondolta.

Duncan és Léna voltak.

Nem kiáltott föl, nem roskadt össze, de még sóhaj sem tört ki a melléből. Mintha kövé dermedt volna, úgy állt ott a fiatal, elárvult és a sokat szenvedett teremtes s csak nézte-nézte őket révedező tekintettel.

Látta, amint Duncan nehezen emeli föl a fejét és megy utána a házba.

Most már tisztában volt Madge a helyzetével.

Csak arra birt emlékezni, hogy a szobalány egyszer bekopogtatott hozzá és kérdezte, hogy lejön-e az ebédlőbe teázni. Csak a fejével intett, de szólni nem tudott, mire a szobalány megint eltávozott a szobájából.

A nap nyugot felé lassan kezdett aláhanyatlani; majd hirtelen lebukott a láthatárról, mint valami óriási, izzó labda. A napvilág kialudt, a lombok közt a madárkák már régen elnémultak.

Madge még mindig az ölébe eresztett kezekkel ült az ablaknál és egyre a kapubejárat felé tekintett, ahol Duncant és Lénát megpillantotta.

Hirtelen megymoták kívülről az ajtaja kilincsét és valaki belépett a szobába.

— Istenem, hát magácska még most is itt üldögél a sötétségben? — kérdezte Myra. Nem is látom önt. Itt van kedves Madge?

— Igen — felelte nagy nehezen adva a szót. Tesék helyet foglalni. Azonnal meg fogom a lámpát gyújtani.

— Az éppen nem szükséges — szólott közbe Myra. Csak azért jöttem, hogy megkérdezzem, be akarja-e fejezni a himzést még ma este a báli ruhámon. Bárha nem is olyan nagyon sürgős volna ez, de én mégis szeretném, ha már elkészülne velem.

Tehát neki a báli ruhán kell dolgoznia, hogy az

darabos nyelvezetében is megnyilatkozó hatalmas költői erőt. Du Maurier-Potter szenzációs műve a Trilby és Csokonai mulattató vigéposza, a Dorottya fejezi be az eléggé nem ajánlható vállalat első sorozatát. Mint a beküldött prospectusból látjuk, a kiadók Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedése Budapesten, Andrásy-ut 21. sz. a. a vállalatra előfizetéseket is elfogadnak, még pedig egész évre (24 füzet) 3 frt 60 kr., fél évre (12 füzet) 1 frt 80 kr., negyedévre (6 füzet) 90 kr. Az előfizetőknek a füzeteket bérmentve küldik.

○ **Nagy verseny** fejlődik ki manapság a fővárosi napilapok közt: szellemi és anyagi erők érdekes versenye. A magyar olvasó közönség, melynek száma a két utolsó évtized alatt százszorta nagyobb lett, csak előnyeit élvezi a példátlan versenynek: olvas, ítél és a legjobbat választja. Bátran fölveszi a versenyt az olyan lap, mint a Pesti Hirlap, mely immár huszadik éve szolgálja a magyar középosztály és a magyar nép érdekeit, diadalra segítve a szabadelvűség világhódító eszméit, újra egyengetve az igaz demokrata gondolkozást a nemzet mind szélesebb rétegeiben. Ezt tüzte ki feladatául husz év előtti ehhez a programjához rendületlenül hű maradt oly nehéz időkben is, mikor az ily magatartás áldozatokba és sok kockáztatásokba került. Éppen azt becslüli a liberalizmus e bátor előharcosában a művelt magyar olvasóközönség, mely a magyar sajtó terén páratlanul álló támogatásban részelteti kedvenc lapját. A Pesti Hirlap oly írói gárdát egyesít maga körül, melyhez hasonlóval egy más lap sem dicsekedhetik. Elég legyen csak felemlíteni: Kenedi Géza (Quintus), ifj. Ábrányi Kornél, Balogh Pál, Beksits Gusztáv, Murai Károly, Tóth Béla, Kozma Andor (Koboz), Kóbor Tamás, Tömörkény István, Ágai Adolf (Porzó), Gerő Ödön, Bede Jób, Vazsonyi Vilmos, Kálnay László, Krúdy Gyula, stb., stb., elsőrendű publicisták, tárca és humoros karcolatírók neveit. Nincs továbbá ma egyetlen oly lap sem, mely annyi kedvezményben részesitené olvasó közönségét. Minden előfizető teljesen díjtalanul kapja meg karácsonyi ajándékkul a Pesti Hirlap nagy képes naptárát, a legkitünőbb szépirodalmi és közhasznú közleményekkel telt vaskos és díszes kiállítású kötetet, melynek az olvasó egész éven át veszi hasznát s azonkívül minden előfizető minden hónapban ingyen kap egy-egy kis esinos kiállítású jegyzéknaplót; a Párisi Divat című, hetenkint megjelenő, pompás képekkel illusztrált divatlapot pedig kedvezményes áron (negyedévre 1 frt) rendelheti meg. Maga a Pesti Hirlap is, már ma kétszertelenül a legbővebb tartalmu lap (naponként 20—24, vasárnapokon 32—40 oldal szöveggel jelenik meg) negyedévre csak 3 frt 50 kr. egy óra pedig 1 frt 20 kr., mely összeg a Pesti Hirlap kiadóhivatalába (Budapest V., Váci-köztut 78. szám) címzendő.

## TÁVIRATOK.

— **A renitens Fiume.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Batthyány Tivadar gróf, Fiume orsz. képviselője tudósítónk előtt kijelentette, hogy nincs szán-

dékában az autonómisták kedvéért mandátumáról lemondani. Gál Tivadar kormányzó-helyettes a legnagyobb szigorral fogja megakadályozni a további zavargásokat.

— **A delegációk.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az osztrák delegáció költségvetési albizottsága ma délelőtti ülésében tárgyalta a külügyi budgetet. Krausz indítványára Goluchowszkynek tevékenységeért köszönetet és elismerést szavaztak. Többek felszólalása után a külügyi budgetet megszavazták. A magyar delegáció hadügyi albizottsága ma d. u. 2 órakor tartotta folytatólagos ülését. A delegációs udvari ebédek december 2-án és 4-én lesznek.

— **Rejtélyes eset.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Szombaton Budán az uri-utcában halva találták Peitl Károlynét. Steffer Adolf dr. kerületi orvos hirtelen halált konstatált. A törvényszéki orvostani intézetben eszközölt boncolás alkalmával az elhunyt nyakán zsineget s alatta fojtogatás nyomait találták. A rendőrség gyilkosságot gyanít. A könnyelmű véleményezésért a kerületi orvos ellen megindították a vizsgálatot.

— **Megmérgezett család.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Beres Imréné tegnap este a fővárosban, Rottenbiller-utca 10. sz. a. lakásán tésztát főzött és vejevel, Brandl Bélával megette. Mindketten arzenikum-mérgezés tünetei közt meghaltak. Még kiderítésre vár, vajjon szándékos-e az eset, vagy csak gondatlanságból történt.

— **A Reichsrathból.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az osztrák jobboldal elhatározta, hogy elveti a Dipauliféle nyelvjavaslatot; ennek következtében a Reichsrath délelőtti ülésében nagy viharok lesznek; a provizoriumot azonban az éjjeli ülésen át fogják erőszakolni.

— **A Dreyfus-ügy.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Gaumont tábornok kijelentette, hogy Vilmos német császár levele Casimir Perierhez hihetetlen, mert Perier akkor megakadályozta volna Dreyfus elítélését.

— **A királyné utazása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Erzsébet királyné ma Bécsből Biarritzba utazott, a honnét Cap Martinbe megy.

## Szerkesztői üzenet.

**Sz. Gy. Babarc.** B. sorait, melyek 20-diki dátummal voltak keltezve, csak az este — két nap múlva — kaptuk meg. Már most az eset még két nappal hamarabb történnén: a késelem szembeszökő, különösen, mikor már olvastuk is a dolgot — máshol. Kérjük szíveséggel, hogy gyorsabban értesülhessünk máskor.

**G. R. Szigetvár.** B. figyelmébe ajánljuk önnek is a fentebbi kérelmet s kérjük annak pontos betartását!

Laptulajdonos Felelős szerkesztő  
**SHAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC**  
 TAIKS JÓZSEF  
 kiadó.

## Megbízható fiatal hivatalnok

mellékfoglalkozásként elvállal ügyvédnél vagy bármily más író-munkát.

Szíves megkeresések f. hóban e lap kiadóhivatalához intézendők: „Mellékfoglalkozás“ czimmel.

## Téli ruhák!

Az igen tisztelt

**közönség figyelmébe!**

**Olcsó és csinos ruhák**

férfiak és gyermekek részére kaphatók:

# SCHMITZ SOMA

üzletében

**PÉCSETT,**

**Király-utca bazár épület.**

16370. sz.  
 tlkv. 1897.

## Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Pap József, cserkúti lakos, végrehajtatónak Kulin József, cserkúti lakos, végrehajtást szenvedő ellen, 100 frt tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbiróság területén lévő Cserkút község határában fekvő, a cserkúti 162. sz. betétben felvett I. 1, 4, 5, 8, 9, 11, 14, 16, 20—23. sorsz. alatt felvett urbéri birtokra 69/1. sz. házzal 720 frt becsárban; a cserkúti 159. sz. betétben I. 790/1 és 791 hrsz. alatt felvett szőlőkből Kulin Józsefet illető  $\frac{3}{4}$  részre 116 frt; a 160. sz. betétben  $\frac{1}{2}$  2230. és 2234/1. hrsz. alatt felvett szőlőkre 54 frt becsárban, a 163. sz. betétben I. 1287/1 és 1287/2. hrsz. alatt felvett szőlőkből Kulin Józsefet illető fele részre 108 frt becsárban és a 164. sz. betétben  $\frac{1}{2}$  634. hrsz. alatt felvett szőlőkből Kulin Józsefet illető  $\frac{3}{4}$  részre 98 frt becsárban, mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi december hó 23. napján d. e. 9 órakor Cserkút község birói házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át minden egyes birtoktest után készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60 t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Pécssett, 1897. évi október hó 6. napján. A kir. törvényszék tlkvi hatósága.

**Bogyay Pongrác**  
 kir. törvényszéki bír.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezést

## könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok,  
körlevelek, számlák, falragaszok,  
meghívók, tánczrendek,  
hivatalos és gazdasági  
táblázatok, részvények,  
alapszabályok,  
névjegyek stb. elkészítésére.

## Könyvkötészete

fel van szerelve

papirmetsző,  
sodronyfűző,  
perforirozó,  
számozó,  
aranyozó

stb. géppel, melyek segélyével  
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb  
munkáig minden elkészíthető.

# TAIZS JÓZSEF, PÉCS

Megye- és Mária-utca sarkán.

Nyomtatvány-raktárából

körjegyzői,

papi és ügyvédi nyomtatványok

jó papíron olcsó árért kaphatók.

**PAPIRKERESKEDÉSÉBEN**

különféle levélpapírok,

(Röntgen-féle sugaraknak ellenálló,

kerékpár-jelvényes stb.)

kaphatók.

Kuhn-féle író-tollak



nagy választékban.

Vidéki megrendelések  
gyorsan és pontosan  
eszközöltetnek.